

Ülkelerin Sosyo-Ekonomik Yapıları

İbrahim Kürşat Pekdemir*

1 Giriş

Ülkelerin sosyo-ekonomik yapıları farklıdır, bu farklılık beraberinde farklı yaşamlar getirmektedir. Bazı ülkeler iyi bir gelirle daha refah yaşamlar sürerken, bazıları daha düşük gelirle görece daha zorlu şartlarda hayatlarını sürdürmektedir. Ülkelerin ayrışan bu yapılarını ekonomik göstergeler ile açıklamak yeterli değildir. Bu farklılığı daha iyi kavrayabilmek için sosyal ve kültürler alanlardan birçok veriye ihtiyacımız vardır. Bu çalışmamda seçtiğim ekonomik ve sosyal faktörler ile ülkelere genel sosyo-ekonomik bir hat belirliyor.

1.1 Çalışmanın Amacı

Çalışmamda seçtiğim 65 ülkeyi, 15 sosyo-ekonomik ölçüt ile birbirleri arasındaki orantının yönünü ve gücünü tespit ederek belli yorumlarda bulunmayı amaçlıyorum. Ülkeler arasındaki sosyo-ekonomik farklılıkların nedenin üzerinde durup, değişkenler arasında tespit ettiğim korelasyonlar üzerine tespitlerimi belirtmek istiyorum. Belirlediğim değişkenlerin birbirlerine etkileri nedir, ülkelerin refah seviyelerini ne ölçüde etkilemektedir bunlar üzerine durmayı planlıyorum.

1.2 Literatür

Kalkınma denildiği zaman genellikle ekonominin büyümesi olarak düşünülmektedir. Karar vericiler bu yüzden genellikle sosyal alanları göz ardı eder. Sonuç olarak büyüyen ekonomiyle birlikte bir takım sosyo-ekonomik sorunlar ortaya çıkabilir. Bu durum büyümenin gerekli ama yeterli olmadığı, tek başına yaşam kalitesini belirleyen bir gösterge olamayacağı savının kuvvetlenmesine neden olmuştur. Ayşegül (2020). Bu da bizlere ülkeleri kategorize ederken İnsani Gelişmişlik Endeksi , Yaşam Beklentisi, Yetişkin Okur-Yazarlığı ve Okullaşma gibi faktörleri göz önünde bulundurmamızı sağlamıştır. Taner (2011) Benzer değişkenler ile yapılan, ülkelerin sosyo-ekonomik göstergelerini karşılaştırarak, seçilen ölçütlerin, ülkelerin gelişmişlik düzeylerini ne yönde ve nasıl etkilediğini, seçilen faktörlerin diğer ölçütleri ile olan ilişkisini Erol (2013), kullanılan bu değişkenlerin nasıl kullanılabileceğinin, geçerliliklerinin ve sınırlarının genel çerçevesi çizilmelidir. Vyas ve Kumaranayake (2006).

---

*18080768, [Github Repo](#)

2 Kaynakça

- Ayşegül, Z. (2020). İnsani Gelişme Endeksi ve Türkiye. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (7), 38-52.
- Erol, E. D. (2013). TÜRKİYE VE AVRUPA BİRLİĞİ ÜYESİ ÜLKELERİN SOSYO-EKONOMİK GELİŞMİŞLİK DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 5(1), 198-208.
- Taner, M. T. (2011). An analysis on the competencies and deficiencies of human development index: Conclusions drawn for Turkey.
- Vyas, S. ve Kumaranayake, L. (2006). Constructing socio-economic status indices: how to use principal components analysis. *Health policy and planning*, 21(6), 459-468.